

7/55785
GK.60

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

03 Mart 2015
.../.../2015

Sayı : 30824082-610 1326
Konu Manisa Milletvekili
Özgür ÖZEL'in
Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 02.12.2014 tarihli ve 43452547-120.00-205004 sayılı yazınız.

Manisa Milletvekili Özgür ÖZEL'in Bakanlığımıza yönelttiği, TBMM 7/55785 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

İdris GÜLLÜCE
Bakan

EK :
Cevap Yazısı (3 sayfa)

MANİSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN ÖZGÜR ÖZEL'İN
TBMM 7/55785 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR :

Manisa Soma ilçesi Yırca köyüne kurulması planlanan termik santral için Kolin Şirketler Grubu 17 Eylül gece yarısı hukuksuz bir biçimde alana girerek iş makineleriyle ağaçları kesmiş, köylüler de o günden sonra zeytinlikleri korumak için alanda nöbet tutmaya başlamıştı. Daha sonra belirli aralıklarla şirket yetkilileri gece yarısı baskınları yapmış, bu sürede yaklaşık 1000 zeytin ağacı kesilmiş ve en son 7 Kasım 2014 sabahı yapılan baskında tüm zeytinler kesilerek 6000 zeytin ağacı katledilmiştir.

Yırcalılar daha ne olduğunu anlamadan, tapuların el değiştirdiği ve buraların Kolin AŞ. Firmasına verildiği ilan edilip, Yırcalılar itiraz edene kadar, daha düne kadar kendi zeytinleri olan, 2 ay sonra mahsullerini toplayacakları neredeyse 80 yıllık zeytin ağaçlarının bir gece etrafı dikenli tellerle çevrilmiş, buraya köylülerin girişine izin verilmemiştir. Yırcalılar'ın hukuk mücadelesi sürerken, Tarım İl Müdürlüğü'nün orada "zeytin kesme izni tarafımızdan verilmedi" yazısına rağmen, üstelik Soma Belediyesi imar planında "Orası sanayi ya da termik santral için uygun değil, orası tarım alanı. Bir değişiklik yapmadık." demesine 7 Kasım sabahı termik santralin kurulacağı alandaki tüm zeytinlikler vahşice kesilmiştir.

Termik santralin kurulacağı alan, kuru marjinal tarım arazisi, kuru tarım arazisi ve %80 zeytinlik alandır. 3573 Sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabancıların Aşılattırılması Hakkında Kanun, zeytinlik alanlarda ve bu sahalara en az 3 kilometre mesafede zeytinliklerin vegetatif ve generatif gelişmesine mani olacak kimyevi atık bırakan, toz ve duman çıkaran tesis yapılamaz ve işletilemez hükmünü düzenlemiştir.

Manisa İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü bu nedenle, 3573 Sayılı Kanun ve 5403 Sayılı Kanun gereği, bu sahada termik enerji santrali kurulmasına olumsuz görüş vermiş ve bu alanın tarım dışı amaçla kullanılmasına izin vermemiştir.

Bu bağlamda;

1-Manisa İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nün olumsuz görüşü ve kanunun emredici hükmüne rağmen, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Proje hakkında verdiği ÇED Olumlu Kararının hukuki dayanağı nedir?

2-Manisa İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nün 4 Mart 2014 tarihli, söz konusu zeytinlik alanda termik enerji santrali kurulmasına ilişkin olumsuz görüşünün, İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından, Manisa İl Özel İdaresi'ne iletilmiş olmasına rağmen, neden bu yazı Çevre ve Şehircilik Bakanlığına iletilmemiştir?

3-Tarım alanları üzerinde planlanan bir proje hakkında İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nün görüşü alınmadan çevresel etkiler nasıl değerlendirilebilmiş ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından nasıl ÇED Olumlu Kararı verilebilmiştir?

4-Kolin Termik Santrali Projesi'nin ÇED Raporu'nda; Proje sahibi şirket, çalışmalara başlamadan önce, 5403 sayılı Toprak Koruma Kanunu ve 3573 sayılı Zeytinlerin Islahı ve Yabancıların Aşılattırılması Hakkında Kanun uyarınca gerekli izinleri aldıktan sonra çalışmalara başlayacağını taahhüt etmiştir. Basın ve kamuoyuna yansıdığı üzere, bu alanlarda tarım dışı amaçla kullanım izni 5403 sayılı yasa ve 3573 sayılı yasaya göre alınamamıştır. Buna rağmen, şirket alanda

6000 ağacı kesmiştir. Bu durumda, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın ÇED Raporunda verilen taahhütlere aykırı olarak çalışmalara başlamış olması karşısında Bakanlığınızın proje sahibi şirkete yönelik olarak uygulanılacak idari ve cezai yaptırımını ne olacaktır?

CEVAPLAR :

1- Söz konusu projede, İnceleme Değerlendirme Komisyonu üyesi olarak görevlendirilen yetkili temsilci/temsilcilerin, ÇED Raporu hakkında görüş ve düşüncelerini belirtmek üzere gerekli dokümanlarla birlikte 12.07.2013 tarihinde gerçekleştirilecek İnceleme Değerlendirme Komisyonu toplantısına katılımının sağlanması, katılım sağlanamadığı takdirde kurum/kuruluş görüşünün yazılı olarak toplantı tarihinden önce Bakanlığımıza iletilmesi hususu arz edilmiştir.

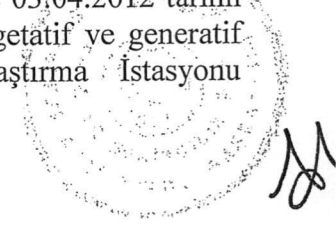
Bu kapsamda değerlendirilen ÇED raporu, İnceleme Değerlendirme Komisyonunun üye sayısının salt çoğunluğu ile toplanmasının ardından 12.07.2013 tarihinde düzenlenen toplantıda nihai edilmiştir. Komisyon üyelerinden olan Manisa Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nün projeye ilişkin olarak 23.01.2013 tarihli görüşü bulunmaktadır.

Ayrıca, Nihai ÇED Raporunda "Bu kapsamda; söz konusu faaliyet için ÇED Olumlu Belgesi alındıktan sonra inşaata başlamadan önce; zeytinlik olan yerler için 3573 sayılı Zeytinlerin Islahı ve Yabancılarının Aşıltilması ve ek 4086 Sayılı Zeytincilik Kanunu açısından ve 03 Nisan 2012 tarihli ve 28523 sayılı Yönetmelik kapsamında yapılacak faaliyetlerin bitkilerin vegetatif ve generatif gelişimine zarar verip, vermeyeceği konusunda Zeytincilik Araştırma İstasyonu Müdürlüğü'nden görüş alınacaktır." taahhütleri de yer almaktadır.

2- Projenin kapsam ve inceleme değerlendirme aşamalarında tüm komisyon üyeleri resmi yazı ile toplantılar ve süreç hakkında bilgilendirilmiştir. İnceleme Değerlendirme Komisyon üyelerinden Manisa Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nün projeye ilişkin nihai görüşleri 15.09.2014 tarihli yazımız ile tekrardan talep edilmiş ve anılan Müdürlüğün yazımıza istinaden Bakanlığımıza gönderdiği 23.09.2014 tarihli yazıda Halkın Katılımı Toplantısına katılmış oldukları, ancak yer gösterimi yapılmadığından (Yer görme için gerekli tüm bilgi ve belgeler koordinat, harita vb. rapor içerisinde yer almaktadır) ÇED kapsamında görüş verilemediği ve diğer ilgili toplantılara katılım sağlanamadığı belirtilmiştir. Manisa Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nün proje ile ilgili olarak Bakanlığımıza gönderdikleri 23.01.2013 tarihli ve 23.09.2014 tarihli görüşleri bulunmaktadır.

3- Manisa Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nden Halkın Katılımı Toplantısına katılan yetkililer, arazi çalışmalarına katılmadıkları halde diğer kurum temsilcileri (Orman ve Su İşleri Bakanlığı'ndan Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü ile Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü temsilcileri, DSİ 2. Bölge Müdürlüğü temsilcileri, Bakanlığımız temsilcisi) proje sahasına ilişkin arazi incelemesine katılmışlardır. Ayrıca Manisa Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nün 23.01.2013 tarihli görüşünde istenilen taahhütler Nihai Raporda yer almaktadır. Arazi incelemesine katılım sağlanamadığına dair gerekçe ise adı geçen kurumdan tarafımızdan yazılı görüş talep edilmesi üzerine, Bakanlığımıza hitaben gönderilen 23.09.2014 tarihli yazıda açıkça ifade edilerek; "Halkın Katılımı Toplantısına katılmış olduklarımızı ancak yer gösterimi yapılmadığından (Yer görme için gerekli tüm bilgi ve belgeler koordinat, harita vb. rapor içerisinde yer almaktadır) ÇED kapsamında görüş verilemediği ve diğer ilgili toplantılara katılım sağlanamadığı belirtilmiştir.

Nihai ÇED Raporunda "Bu kapsamda; söz konusu faaliyet için ÇED Olumlu Belgesi alındıktan sonra inşaata başlamadan önce; zeytinlik olan yerler için 3573 sayılı Zeytinlerin Islahı ve Yabancılarının Aşıltilması ve ek 4086 Sayılı Zeytincilik Kanunu açısından ve 03.04.2012 tarihli ve 28523 sayılı Yönetmelik kapsamında yapılacak faaliyetlerin bitkilerin vegetatif ve generatif gelişimine zarar verip, vermeyeceği konusunda Zeytincilik Araştırma İstasyonu Müdürlüğü'nden görüş alınacaktır." taahhütleri de yer almaktadır.

ÇED Olumlu Kararı bir ön izin olduğundan ve projeye başlanılmadan önce diğer kurum kuruluşların mevzuatları kapsamında alınacak izinler doğrultusunda projeye başlanabileceğinden Bakanlığımızca 17.03.2014 tarihinde "ÇED Olumlu" Belgesi düzenlenmiştir.

4- ÇED Olumlu ya da ÇED Gerekli Değildir kararı verilen projelerle ilgili olarak Bakanlığımızca ÇED izleme ve kontrol çalışmaları yapılmaktadır. Bu kontroller sırasında ÇED Raporu veya Proje Tanıtım Dosyası' nda yer alan taahhütlere aykırılıklar tespit edilmesi durumunda Çevre Kanunu uyarınca idari para cezası uygulanmaktadır.

Ayrıca; bahse konu faaliyetle ilgili olarak Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca 03/04/1996 tarih ve 22600 Sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan Zeytinciliğin Islahı Yabanilerinin Aşılattırılmasına Dair Yönetmeliğin Ödüllendirme ve Yaptırım başlıklı 5 inci Bölümünün 29 uncu maddesinde yer alan; "Zeytin ağaçlarını izinsiz kesenler veya sökenlerden 3573 Sayılı Kanununun 20 nci maddesi gereği ağaç başına 91,37 hafif para cezası alınır, kesilen ve sökülen ağaçlar müsadere edilir." hükmü uyarınca toplamda 5.931 adet zeytin ağacı için 541.915,46 TL idari para cezası uygulanmıştır.

